બઅવને તઆલા

મનબેઉલ અહઝાન ફી ઝીક્રે
વફાતેનબીએ આખરોજ
જમાન

યાને

વફાતનામા હઝરત મોહંમદ
મુસ્તફા સલ

કર્તા

મીર સૈયદઅલી કાદરી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
સૈયદ બાનુમીયાં બીન સૈયદ
અમીરમીયા કાદરી 'બોલામોરીઆ'

સુરત
"વિકટોરીયા" પ્રેસમાં છાપ્યું

સને ૧૩૧૬ હીજરી   સને ૧૮૯૮ ઇસ્વી.

કીમ્મત રૂ૦ ૦—૨—૦

બ અવને તઆલા

મનબેઉલ અહજાન ફી જીક્રે વફાતે
નબીયે આખરીજ જમાન

યાને

વફાતનામા હજરત મોહંમદ મુસ્તફા સલ.

કર્તા

મીર સૈયદઅલી કાદ્રી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

સૈયદ ગનુમીયાં બીન સૈયદ અમીરમીયાં

કાદ્રી 'બીલીમોરીઆ'

સુરત.

વિક્ટોરીયા પ્રેસમાં છાપ્યો.

સને ૧૩૧૬ હીજરી   સને ૧૮૯૮ ઇસ્વી.

કીમ્મત રૂ૦ ૦-૩-૦

દીબાચો.

હમારા કેટલાક દીનદાર ભાઇબંધો મજહબી ઇલ્મથી બે નસીબ છે, અને ગુજરાતી જાણતા હોવાથી મજહબી કીતાબો ગુજરાતી ભાષામાં લખ પઢી જોવાને ઘણું ખાહેશ રાખતા હોવાથી કેટલીક ઉર્દુ કીતાબોને ગુજરાતીમાં તરજુમો થઇ છપાઇ છે. પરંતુ તેની સંખ્યા જુજ હોવાથી હજુ તેમાં વધારો થવાની ખાસ જરૂર છે. માટે હમારા ભાઇઓની ખાહેશ પુરી પડે એમ ધારીને હાલમાં **હજરત મોહંમદ મુસ્તફા** સલ્લ, નું વફાત નામું કે જેનો તરજુમો ગુજરાતીમાં નહીં થયલો હોવાથી ગુજરાતીમાં કરવામાં આવ્યો છે. અને અસલ ઇબારત મુજબજ તરજુમો રાખ્યો છે, આશા રાખું છું, કે મારા હમદીનો આ પુસ્તકને ખરીદી મને આસરો આપશે, કે જેથી બીજાં કેટલાંક ઉપયોગી પુસ્તકોનો ગુજરાતીમાં તરજુમો કરવાને બની આવે. જેમકે પ્રથમ પંજ બીનાએ ઇસલામ કલમા નમાજ રોજા જકાત હજ વીગેરે જરૂરી બાબતેનું એક પુસ્તક " હદીયતુલ મુસ્લેમીન " છપાવેલું તેની સેંકડો નકલો,

ખપી ગઇ છે માટે આ પુસ્તકનો પણ સારો ઉઠાવ થશે એમ ધારૂં છું.

આ પુસ્તકમાં કેટલીક ટુંકી નીશાનીઓ વાપરેલી છે. તેની સમજ નીચે મુજબ છે.

સલ—સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ

રદી—રદી અલ્લાહો અનહો

અલે—અલેહીસ્સલામ.

આ પુસ્તકનો તરજુમો કરવામાં મારા ઊસ્તાદ મુનશી મીર સાદિકઅલી તરફથી કેટલીક મદદ મળી છે માટે આ ઠેકાણે તેમનો ઉપકાર માનું છું

છેવટ વિનંતી કરવાની કે એમાં કોઇ ઠેકાણે ભુલ ચુક નજર આવે તો સેવકને દરગુજર કરશો.

લી૦ દુઆગો

મીર સયદઅલી

વફાતનામા હજરત મોહંમદ મુસ્તફાસલ.

હમ્દે ખુદા વ નઅતે મુસ્તફા વ, મદહે

અસહાબે કીબાર

[બીસમલ્લાહીર રહમાનીર રહીમ.]

વોહીહે સજાવારે હમ્દો સના,
કે જીસકી નહીં ઇબતેદા ઇંતેહા.
વોહ બેશક આલમકા પરવરદેગાર,
કીયા જીસને કુદરતસે સબ આશકાર.
હબીબ ઉસકા વોહ સૈયદે પાક હે,
કે જીસકી સીફત મેં યેહ લવલાક હે.
મોહંમદકી ક્યા જાહો તમકીન હે.
સના જીસકી તાહા વ યાસીન હે.
ઓર ઉસ દોસ્તકે હેંએ મશહુર ચાર,
કે સદ આફરીં બાદ બર હર ચહાર,
હમા આલો અસહાબે બેરૂલ અનામ,
ખુદાકા હે ઉનપર દરૂદો સલામ.

બયાને વફાતે હજરત મોહંમદ મુસ્તફા સલલલ્લાહોઅલેહે વસલ્લમ.

અજી જેમુને! તુમયે અજ દિલોજાં.
વફાતે નબીકા કહૂં મેં બયાં.
મોહંમદકે ગમસે જો આંસુ બહે,
વોહ આંખેં ન દોજખમેં હરગીજ જલે.
યે એક રોજ બયઠે વોહ શાહે અરબ,
જમેથે મોહાજેર ઓર અનસાર સબ.
કે જીબ્રાલને આ સુનાયા પયામ,
કે ભેજાહે હકને દરૂદો સલામ.
કે અકમલતો આયાત અલ્લાહને,
કહા પરહ મોહંમદકે જા સામને.
હુઇ નેઅમતે દીનો દુન્યા તમામ
મોહંમદ યેહી હે તમામી કલામ.
ખુશીસે હુવા સબકા દીલ બાગબાગ,
અબુબક્રકા દીલ હુવા દાગ દાગ
અબુબક્ર કે આંસુ બેહને લગે,
ફીર ઇતનેમેં સબ યાર કેહને લગે.
યેહ કયાહે સબબ જો અબુબક્રયાર,

યેહ પેગામ સુનકર હુવા ખ્બર જા,
કહા ઉમ્રને કુછનો ઇસરાર હે,
જમાઅતમેં બુઝર્ગ સરદાર હે.
વોહ હેરાજે આહુંમદકો રખતા ખબર
ખુદા જાને હે કૌસ તરેહકી ખબર.

બ્યાને જાના આં હજરતકા વાસ્તે કબરોંકી જ્યારતકે

કે યક માહ આગે વોહ ખેરુલ બશર,
જ્યારતકો જાતેથે હર કબ્ર પર.
હરએક કબ્ર પર જાકે કેહતે સલામ,
મેં હે તાહુ રૂખસત બ દારૂસ્સલામ.
ઉસી માહમે વોહ ખુદાકા રસુલ,
ગયા આ.યેશા પાસ ખ.તિર મલુલ.

બ્યાન જાનો આં હજરતકા આયેશા કે ઘર

કહા આયેશા સે તુ સુન મેરી બાત,
કે પહોંચી કરીબ આકે મેરી વફાત.
સુના આયેશાને કહા અયનસીબ,

કયામતકા દીન આકે પહોંચા કરીબ.
વોહ રોતીથી ઓર પુછતીથીંયે બાત,
કહેં મુઝમેં યા સરવરે કાયનાત,
મોહમદને તબ આયેશાસે કહા,
કે અરસા કઇ દીનકા બાકી રહા.
કહા આયેશાને કે સરદારે મન,
નીહલાયેગા કોન ઓર દેગા કફન
કહા મુઝકો નીહલાયેંગે અહલે બેત,
કફન દેંગે મુઝકો મેરે અહલે બેત.
કહા આયેશાને પરહેગા નમાજ,
કીસે હુકમ હે અય નબી પાક બાજ
કહા જબ જનાજા હો મેરા તૈયાર
તો કરદીજીઓ ખાલી ઘર એક બાર
પરહેગા મેરા ખાલીક અવ્વલ નમાજ,
કરેગા મુઝે ફીર વોહી સરફરાજ.
ઓર બાદ ઉસકે જીબ્રીલ આકર નમાજ,
પરહેગા મેરી બા નીયાજો ગુદાજ.
ફીર આકરકે આખિર મલાયક તમામ,
પરહેગે નમાજ ઓર ભેજે સલામ.
વોહ તીસ પીછે બાસદ નીયાજો ગુદાજ,
મેરે અહલે બેત આ પરહેગે નમાજ.
ફીર અવેગી અવરાત સબ મીલ તમામ
પરહેગી નમાજ ઓર ભેજે સલામ

ઓર બાદ ઉસકે હોગે ગીરોહે ઉમમ
પરહેંગે નમાજ ઓર કરેંગે વો ગપ.
ઓર બાદ ઉસકે મુઝકો કરેંગે દફન,
હેં જીતને મોહીબ ઓર કરીબાંને મન.
યે સુન આયેશાને જો જારી કીયા,
ગજબ હે નબીને તૈયારી કીયા.

બ્યાન જાના હજરતકા બાગકી સેરકો

નબી એક દીન આપ બાહેર ચલે,
સબ અસહાબો યાર ઉનકે આકર મીલે.
સફર માહે આખિર સનીચરકા દીન,
કીયા યે નબીને ગાલીસે સુખન,
કે જીબ્રીલ હર સાલ આસમાંસે,
સુનાતા થા કુરઆન તમામી મુઝે
અબ ઇસ સાલમેં ફીર સુનાયા દોબાર
હુવા મુઝકો માલુમ બેશખ ત્યાર
ઇસી સાલમેં મે કરૂંગા સફર.
કે રેહના મેરા હો ચુકા તા સફર

બ્યાન દરદે સ. આયેશાકા વ પુછના
આં હજરતકા

[redacted]

નબી એક દીન **આયેશા** પાસ આ,
લગે કેહને તુ આજ કયું હે ખફા.
કહા મુઝકો દરદે સરહે બે કીયાસ,
કે ઇસ દરદસે અબમેં હું બે હવાસ
કે મરતી હું ઇસ દરદમે ઇસ ઘડી,
ગોયા આ અજલ સ મને હે ખડી.
નબીને કહા ઇસકે કયા ખુબહે,
અગર તુઝકો મરનાહી મતલુબહે
અગર દબરૂ મેરે તુ જાવે મર.
ધરૂં કબ્રમેં હું કફન ખુબ તર.
હંસી **આયેશા** ઔર કહા યા રસુલ
મેરે બાદ ઔરત કરે તુ કુબુલ,
મેરે હુજરેમેં વોહ રહે તરે પાસ,
ન હોવે તુઝે મેરી ઉલફતકા પાસ.
મોહંમદને ફીર **આયેશા** સે કહા,
જો હોતા યેહી ઇસસે બેહતર હે કયા.
મગર તેરે પેહલે મેરા હે સફર
હુવા જાતાહે બાદ મહે સફર.
ઉસી દરદમેં ફીર હુએ વોહ મલુલ,
મરઝ કયાથા વોહ થી વફાતે રસુલ.

બ્યાન શીદ્દતે તપ પેગંબર અલેહીસ્સલામ વ પુછના બને મસઉિદગદા, કા

હુબા તીન દીન જબકે આજારમેં
નહીં ઉઠ સકે હાલે બીમારમેં
નબીને કહા ઈબ્ને મસઉદને,
અદબસે ખડા હોકે બા સામને,
કહા ઇસતરેહકી નહીં દેખી તપ,
નહીં હોતા માલુમ ઇસકા સબબ.
યે કીસ તરેહકી તપ હે ફરમાઇએ,
ઓર ઇસકા સબબ મુઝકો બતલાઇએ.
નબીને કહા તુઝકો કયાહે ખબર.
હે ઇસવકતમેં તપ મુઝે સખ્ત તર.
હે એક હીસ્મા આલમપે રંજો બલા,
હોયહ અંબીઆ પરહે રંજો બલા.
જહાંમેં ઉનહોંપર હે દુના અજાબ,
ખુદા પાસ પાયેંગે દુના સવાબ.

ફરમાન, આનાજીબ્રાઇલકા નજદીક આંહજરત સલલલાહો અલેહે વસલ્લમકે.

આતાઇન વપર છે કાકી નાબજત
કે જીબ્રીલ આયે મે હઝરતકે પાસ,
કહા દીલકો અપને ન કરતુ ઉદાસ.
ખુદાને યે ભેજાહે તુમપર સલામ,

ઓર પુછા તુમહેં અય નબી નેકનામ.
અગર ઇસ મરઝસે વોહ ના કામ હો,
શીફા દુ મેં ઉસકો કે આગામ હો.
વગર નહીં મુશતાક દીદાર કા
કે દીદાર હો યારકો યારકા.
નબીને કહા અય અખી જીબ્રઈલ,
મેં બંદા હું ઉસકા વોહ રબ્બુલ જલીલ.
મુઝે ઇસમેં હરગીજ નહીં ઇખત્યાર
મેં રાજીહું જીસમેં હો ખુશ કીરદેગાર
મુઝે હુકમ ઉસકે સે કય હે ઉદુલ,
જો ઉસકી રજા હો મુઝે હે કુબુલ.
નબીસે જો રૂખસત હુવા જીબ્રઈલ,
નબીને કહા યે બવકતે રહીલ.

બ્યાન બુલાના ફાતેમા રદીઅલ્લાહો અનહાકો

કહા ફીર મોહંમદને અજ દરદો તાબ,
બુલાલો મેરી ફાતેમાકો શીતાબ.
જો હી જોહરા આઈ મોહંમદકે પાસ,
હુઈ દેખકર વોહ બોહત બે હવાસ
કે અય બાબા તુમને બુલાયા મુઝે,
યે એહવાલ અપના દીખાયા મુઝે.

બુલાતે થે ઓર મુઝસે કરતે થે બાત
ફીર અબ કયું નહીં પુછતે મેરી બાત,
યે સુનતેહી બસ ફાતેમાકો અવાજ
ગઇ આંખ ખુલ સુયદે પાક બાજ
નબીને લીયા ફાતેમ કો બુલા,
લીયા ઉસકો અપને ગલેસે લગા.
કહે ફાતેમાસે યે આહીસ્તા બાત,
કઇ દીનકે હે બાદ મેરી વફાત,
યેહ સુન ફાતેમાને વહીં રો દીયા
ફીર હજરતને ઉસકો તસલ્લી દીયા.
તુ કર સબ્ર બેટી નકર ગમ અલમ,
તેરી ઉમ્રકે ભી રહે રોજ કમ.
યે સુન ફાતેમાને વહીં હસ દીયા,
તાઅજ્જુબ યે દેખ આયેશાને કીયા.
લગીં પુછને ફાતેમાસે યે બાત,
કહા તુમસે કયા સરવરે કાયનાત.
નીહાયત મુઝે યે તાઅજ્જુબ હુવા,
કે રોતે હુયે તુમને ફીર હંસ દીયા.
કહા ફાતેમાને કે ખાઓ કસમ,
કીસીસે નહીં કેહનેકી રાજે ગમ
કહે થે યેહી મુઝસે આહીસ્તા બાત
કે પહોંચી કરીબ આકે મેરી વફાત.
મેં સુનતેહી ઈસ બાતકો રો દીયા;

યે હજરતને મેરી તસલ્લી કીયા;
સફર બાદ હોગા મેરા અબ સફર;
મેરે બાદ ફીર હોગા તેરા સફર;

બયાન, બાત કુ વોકા પાની મંગાનેમેં.

કહા ફીર નબીને કે અજ હફ્ત ચાહ.
મુઝે લાદો પાની કેહે મુઝકો ચાહ.
વોહ પાની મેરે સરપે લા ડાલો તુમ
નીકલ જાવે ગરમી બદનસે અતમ
તો યારોંને પાનીકે તઈં લા દીયા;
જો ફરમાયા હજરતને વોહ કરદીયા.
જો ફુરસત હુઇ ઊસમેં દીલકો હુસુલ;
નમાજે જોહરકો ગયે ફીર રસુલ;
નબીને કહા ફીર બ લુત્ફે કમાલ;
મુનાદી **મદીનેમેં** કરદો **બીલાલ**
નબીને કીસીકા કીયા હો ગુનાહ;
તો હો આકે મસજીદમેં વોહ દાદખાહ
ફીરી જબ મુનાદી યે શોહરત પડી
હુઇ સારી ખલકત વહાં જા ખડી
સો તબ ગીર્દ મસજીદકે બેઠે તમામ
વોહ અસહાબ જીતને થે ઓર ખાસો આમ
નબીને કહી અપને યારોંસે બાત,

કે પહોંચી કરીબ આકે મેરી વફાત
કીસીકા જો મેંને લીયા હોએ દામ
વોહ લે મુઝસે આકે યહાં દામ દામ
કીસીકો અગર મેંને મારાભી હો,
વ યા કુછ બુરા કેહ પુકારા ભી હો.
વોહ આ જાવે ઓર મુઝસે લે ઇંતેકામ
જો ચાહે કે મહશરકો લું ઇંતેકામ
ખીજાલત બ રોજે કયામત નહો.
ખુદા પાસ મુજકો નદામત નહો.
આકાશા યે સુનતેહી બોલા પુકાર,
નબી એક દીન થે શુતરપર સવાર,
કે ચાબુક ચલાતે થે એક ઉંટ પર,
લગા પીઠ મેરીકો ન ઊંટ પર.
કે ચાબુક લગા પીઠપર ભુલ ચુક,
નબી આપ જાતે થે જંગે તબુક
મંગાદો વોહ કોડા કે લું ઇંતેકામ,
મેરી હે યેહી અર્જ અય નેકનામ,
કહા ફીર નબીને યે **સલમાન**સે,
તુ જા **ફાતેમા**સે યે કેહ ધ્યાનસે.
કે મેહલોંમેં ચાબુક હે ભારી દરાજ,
તુ લા માંગ જલદીસે બા તુર્કો તાજ
ગયા જબકે **સલમાન જોહરા**કે પાસ,
પરેશાં તબે ઓર ચેહરા ઉદાસ,

કહા ફાતેમાને યેહ હે કયા સબબ,
તુ ઇસતરહે જલદીસે આયાથા કબ.
કહા ઊસને અય પાક જોહરા બુતુલ
મંગાએ તો ચાબુક બ હુકમે રસુલ
કહા જોહરાને કયા હે ચાબુક કા કામ
કે હેં સખ્ત બીમાર બે:લ અનામ.
કહા સચ પયબંર હેં બીમારે જાર,
હે અય ફાતેમા એક મોડું મદદગાર.
કે મશહુર ઊસકા અકાશાહે નામ,
હે ઊસને મંગાયા બ જલદી તમામ.
સે હુમેંદકે યક વકત ચાબુક થા હાથ,
અકાશા સફરમેં ખડાયા જો સાથ.
શુતરપર લગાયા જો ચાબુક કે તઈં
લગા પુશતપર ફીર અકાશાકે વહીં.
સો વોહ આજ દાવે પે મોજુદ હે,
ન જાને કે કયા ઊસકા બેહબુદ હે.
અજબ હે મુસીબત બડા હે ગજબ
નબી પર કસલભી હે રંજો તઅબ.
વોહ બેશક હે અબ હો ગયા સંગદીલ,
દીલ અપનેમેં હોતા નહીં મુનફઇલ.
લગી કેહને જોહરા અજબ વોહ બુજુલ
કે માંદસે બદલા કરે હે વુસુલ.
નહીં જાનતા યે નબી હે રસુલ,
કસલ હે વોહ અબ હો રહા હે મલુલ

અય સલમાં તુ જાકર ઉપે દકમમ,
કે કરતા હે કુચ' મેહુનબા પર સીતમ.
અકાશાને સલમાંસે સુન યે પયામ
ન માના કહા આજ લું ઇંતકામ
ફેરા વહાંસે સલમાં હુઆ ના ઉમેદ,
કહા જાકે ફીર શતેમાસે યે ભેદ
અકાશા નહી બા'ત કરતા. કુબુલ
વોહ ચાબુક મુઝે જલ્દ બાહે બુતુલ
કહા શતેમાને બરદ દરદો ગમ,
ખુદાયા યે કયા હે નબીપર સીતમ.
મેરા બાપ કરતાથા સબસે વફા,
યે બેદાદ કરતાહે કૈસી જફા.
કહા ફીર હુસેને હુસનસે યે બાત,
કે હે રંજમે સરવરે કાયનાત.
ઇવજ એક ચાબુક કે સો.સો કુબુલ
કરો તુમકે છુતે બચેં ફીર રસુલ
નબી પાસ કો:ા લે આયે ઇમામ,
અકાશાસે કરને લગે ફીર કલામ.
જો કુછ ચાહે હમકો તો અબ મારલે,
ઇવજ એક ચ બુકકે સો માર લે,
કહા ઉસને તુમસે નહીં કામ 'હે,
અબસ દેના તુમકો યે ઇલજામ હે
યે સુનતેહી જાતે રહે સબકે હોશ
નબીને કહા તુમ રહો સબ ખમોશ.